ARTHOUSE Kołowa

ŚWIT DOM · KULTURA · KINO

fundacja pole dialogu

Tu Mieszka Kultura

rozmowy
z mieszkańcami_kami

Diagnoza potrzeb i potencjału kulturotwórczego Targówka Mieszkaniowego

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

NARODOWE CENTRUM KULTURY

DOM KULTURY+

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: Dom Kultury+ Edycja 2025

Diagnoza potrzeb i potencjału kulturotwórczego Targówka Mieszkaniowego

Koncepcja i realizacja diagnozy
Fundacja Pole Dialogu
Arthouse Kołowa

Zespół diagnozujący
Jośka Chomko
Artur Trojanek
Ola Wasążnik
Marta Zabłocka

Opracowanie tekstu
Jośka Chomko
Ola Wasążnik

Fotografie
Arthouse
Fundacja Pole Dialogu

Skład
Marta Zabłocka

Warszawa 2025

SPIS TREŚCI

Skąd pomysł na diagnozę i jak ją zrobiliśmy_łyśmy? **4**
Czego się dowiedzieliśmy_ałyśmy? **10**
Rekomendacje do naboru inicjatyw lokalnych **28**

Rozdział 1

Skąd pomysł na diagnozę i jak ją zrobiliśmy_łyśmy?

Program Dom Kultury+. Edycja 2025: Inicjatywy Lokalne

Prezentowany raport został opracowany na zlecenie Domu Kultury „Świt" w ramach projektu „Tu Mieszka Kultura", który otrzymał dofinansowanie z Programu Narodowego Centrum Kultury (NCK) Dom Kultury+. Edycja 2025 / Zadanie I — INICJATYWY LOKALNE.

Proces diagnostyczny — jak i z kim rozmawialiśmy_łyśmy?

Działania rozpoczęliśmy od rozeznania potrzeb i potencjału kulturotwórczego lokalnej społeczności Targówka Mieszkaniowego, ze szczególnym uwzględnieniem okolicy Arthouse Kołowa (placówki Domu Kultury „Świt"). Diagnoza, która ma pomóc w drugim etapie projektu, czyli wytypowaniu najlepszych oddolnych inicjatyw społeczno kulturalnych, została przeprowadzona przez zewnętrzny zespół pracowniczek Fundacji Pole Dialogu oraz koordynatora Arthouse Kołowa w okresie kwiecień — maj 2025 roku.

Cele, które przyświecały wszystkim elementom diagnozy:

- **Identyfikacja potrzeb członków społeczności lokalnej wokół Arthouse Kołowa dotyczących działań kulturalnych** — w jaki sposób korzystają z kultury na Targówku Mieszkaniowym, czego związanego z kulturą im tu brakuje.
- **Identyfikacja potencjału kulturotwórczego** — lokalnych osób liderskich, zasobów, oddolnych inicjatyw wokół kultury oraz chęci do współtworzenia kultury;
- **Poznanie sposobu postrzegania Arthouse Kołowa przez lokalną społeczność, nawiązanie głębszych relacji z lokalną społecznością i promocja Arthouse Kołowa.**

Metody

Działania diagnostyczne były prowadzone głównie przy użyciu metod jakościowych, które pozwalają dokładniej porozmawiać, zrozumieć z czego wynikają poszczególne odpowiedzi, nawiązać relację z rozmówcami, niekoniecznie jednak pozwalają dokładnie mierzyć poziom poparcia czy skalę danego zjawiska. Było to podejście zamierzone, wynikające z założeń programu, którego istotę rozumiemy jako wzmacnianie relacji instytucji z mieszkańcami, a nie zbieranie suchych danych. Diagnoza prowadzona w terenie, to doskonała okazja, aby wzmocnić dialog z lokalną społecznością — szczególnie z osobami, które nie zaglądają do instytucji zbyt często lub wcale tego nie robią.

Zgodnie z założeniem Domu Kultury „Świt", działania diagnostyczne były skierowane do wszystkich mieszkanek i mieszkańców Targówka Mieszkaniowego, ze szczególnym zwróceniem uwagi na włączenie młodzieży. Działania w terenie umiejscowiliśmy wokół placówki Arthouse Kołowa, która mieści się w samym sercu tej części Warszawy.

Aby usłyszeć głosy osób z Targówka Mieszkaniowego, zrozumieć ich potrzeby i potencjał kulturotwórczy oraz osadzić to w szerszym kontekście przeprowadziłyśmy:

- **Desk research** — analizę danych już istniejących, inicjatyw i miejsc kulturotwórczych;
- **Ankietę online i w papierze** — w której zebraliśmy 81 głosów
- **3 diagnostyczne wyjścia w teren** — w trzech różnych terminach i trasach, każde trwało około 2 godziny, łącznie porozmawialiśmy z około 105 osobami
- **Warsztat w szkole** — z 17 młodymi osobami
- **Warsztat informacyjny** — z 2 osobami

Połączenie kilku metod pozwoliło nam lepiej zrozumieć badane zjawisko.

Ankieta była dostępna online i w papierze w siedzibie Arthouse Kołowa od 29 kwietnia do 30 maja 2025 r. Odpowiedzi udzieliło 81 osób. 59 z nich określają się jako kobiety, 15 jako mężczyźni, 2 wolały nie odpowiadać, a 5 nie udzieliło odpowiedzi na pytanie o płeć. Wiek osób odpowiadających w ankiecie rozkładał się następująco:

na to pytanie odpowiedziało **68** z 81 osób

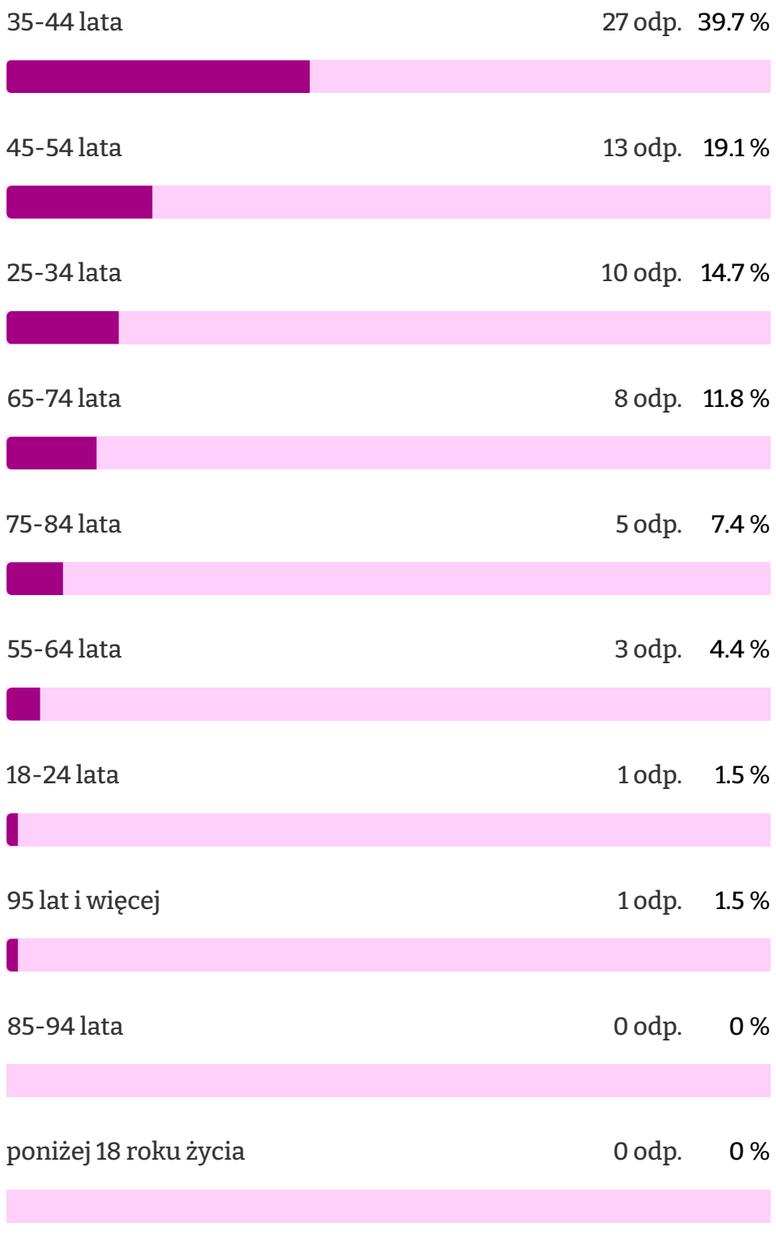

Jaki jest Twój związek z Targówkiem Mieszkaniowym?
na to pytanie odpowiedziało **73** z 81 osób

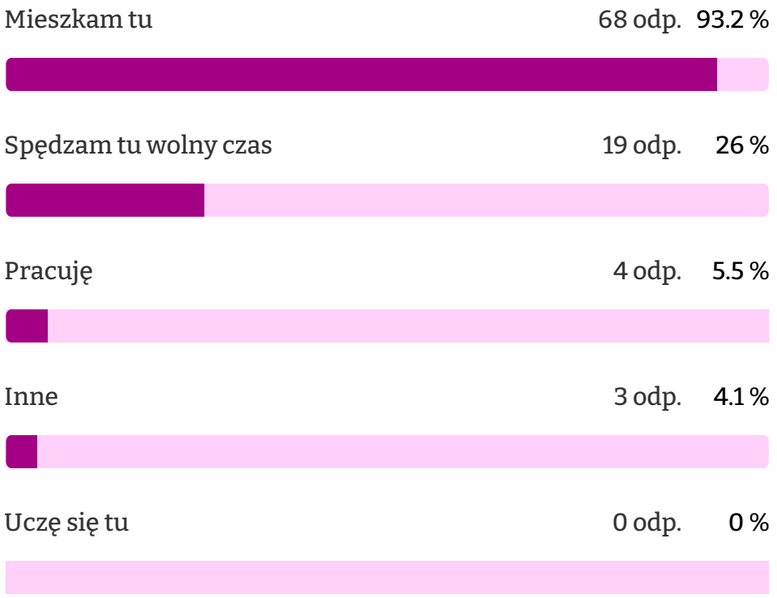

Wyjścia w teren odbyły się 26.04, 7 i 19.05.2025 r., trwały po 2 godziny, każde prowadziły 3 osoby (dwie z Fundacji Pole Dialogu, jedna z Arthouse Kołowa).

Podczas wyjść w teren rozmawialiśmy z około 105 osobami (w związku z dynamicznym charakterem wyjść mamy świadomość, że mogliśmy nie policzyć dokładnie wszystkich osób z którymi rozmawiałyśmy) — ich płeć oraz wiek szacowałyśmy „na oko" lub na podstawie wypowiedzi osób — wśród osób z którymi rozmawiałyśmy, nieznacznie przeważały kobiety (ok. 52 osoby). Przedział wiekowy był dość szeroki, najmłodszy rozmówca miał około 6 lat, najstarsza rozmówczyni 95, przeważały osoby dorosłe.

Warsztat wydobywczy z młodzieżą zrealizowaliśmy 8 maja, podczas dwóch lekcji w pobliskiej szkole podstawowej, z klasą 6 — wzięło w nim udział 17 osób. Na warsztat informacyjny 29.05 w Arthouse przyszły dwie osoby, które już wcześniej były związane z instytucją.

Wnioski z tych działań przedstawiamy na kolejnych stronach.

Rozdział 2

Czego się dowiedzieliśmy_ałyśmy?

We wstępnym rozeznaniu

W ramach desk reserchu przeanalizowałyśmy cztery obszary:

- Działania artystyczne zrealizowane na Targówku Mieszkaniowym,
- Archiwa społeczne,
- Oferta zajęć dodatkowych,
- Budżet obywatelski (projekty z lat 2015–2026).

Na tym etapie badania stworzyłyśmy **mapę Targówek Mieszkaniowy,** na której umieściłyśmy wszystkie zidentyfikowane instytucje kultury, placówki oświatowe oraz stowarzyszenia działające na analizowanym obszarze — są to obecni lub potencjalni partnerzy działań Arthouse Kołowa.

Zidentyfikowałyśmy także działania artystyczne i społeczne realizowane w ostatnich latach, co pozwoliło lepiej zrozumieć lokalny kontekst kulturowy oraz poziom zaangażowania społeczności.

Wybrane działania artystyczne zrealizowane na Targówku Mieszkaniowym

W poprzednich latach większe działania artystyczne realizował przede wszystkim Teatr Rampa (znajdujący się w bezpośrednim sąsiedztwie Arthouse Kołowa), który jest strategicznym narzędziem w procesie rewitalizacji Dzielnicy. Fakt, że projekt „Otwarta Rampa" jest integralną częścią Zintegrowanego Programu Rewitalizacji prawobrzeżnej Warszawy, rozpoczętego w 2016 roku, wskazuje na jego kluczową rolę w odnowie społecznej i kulturalnej. Jego nadrzędnym celem jest wykorzystanie sztuki, a w szczególności teatru musicalowego, jako narzędzia do rewitalizacji społecznej i aktywizacji mieszkańców Targówka Mieszkaniowego. Projekt miał na celu budowanie wspólnoty i wzmacnianie więzi sąsiedzkich poprzez wspólne doświadczenia artystyczne.

Inna inicjatywa Rampy — „Akademia Magii i Ściemy" była innowacyjnym cyklem sąsiedzkich spotkań międzypokoleniowych, skoncentrowanych na zabawie, która jednocześnie rozwijały zarówno ciało, jak i umysł. Projekt łączył pedagogikę cyrku z dynamicznymi pokazami nowo-cyrkowymi. Jest to owoc współpracy Teatru Rampa ze Stowarzyszeniem „Konkluzja" oraz Urzędem Dzielnicy Targówek, a jego realizacja była możliwa dzięki współfinansowaniu ze środków m.st. Warszawy.

Wymienione działania Teatru Rampa, były wielokrotnie przywoływane przez osoby, z którymi rozmawiałyśmy jako angażujące wydarzenia, których powrót byłby miło widziany.

Archiwa społeczne

Archiwa społeczne stanowią bezcenne repozytoria informacji, umożliwiające wgląd w historię mieszkańców, którzy kształtują i kształtowali miejsca takie jak Targówek Mieszkaniowy. Tworzone i utrzymywane przez same społeczności, gromadzą i zachowują materiały odzwierciedlające ich życiowe doświadczenia, inicjatywy, zmagania i osiągnięcia. Sam akt tworzenia i utrzymywania archiwum społecznego świadczy o sprawczości i samoorganizacji społeczności. Pokazuje, że mieszkańcy nie są tylko biernymi odbiorcami zmian, lecz aktywnymi uczestnikami kształtowania swojego otoczenia i opowiadania własnej historii.

Interesującym przykładem jest archiwum **„Roślinny Targówek",** które skupia się na spontanicznej roślinności osiedli. Warto również wspomnieć, że Arthouse Kołowa w ramach projektu „Targówek. Wspomnienia do ocalenia" założył archiwum społeczne, gromadzące i udostępniające za pośrednictwem portalu **https://zbioryspoleczne.pl** prywatne zbiory mieszkańców i mieszkanek Targówka.

Roślinny Targówek — **https://archiwum.miastozdziczenie.pl/archiwum/roslinny_targowek__prywatne_archiwum_fitosocjologiczne/113**

Oferta zajęć dodatkowych na Targówku Mieszkaniowym

Poza Arthouse Kołowa, który oferuje m.in. Klub Fotograficzny, Sąsiedzkie koło gier planszowych i kręgi dla kobiet, na Targówku Mieszkaniowym działają inne instytucje, stowarzyszenia i kluby osiedlowe, które oferują pulę zajęć dodatkowych. Ich analiza pokazała charakter podejmowanych działań.

Obszar Targówka Mieszkaniowego objęty jest planem rewitalizacji. Jednym z operatorów programu jest Stowarzyszenie Ta Szansa. Prowadzi działania skierowane zarówno do dzieci i młodzieży, jak i do rodziców, oferując zajęcia z arteterapii, wsparcie psychologiczne, warsztaty wzmacniające postawę asertywną, kursy rodzicielstwa, samoobrony dla kobiet oraz trening umiejętności społecznych.

Ofertę czasu wolnego tworzą również takie miejsca jak: Hangar 646, Zabawy z sensem (klubokawiarnia), Mówisz-masz (nauka języków) oraz Marengo Pracownia Sztuki i Rękodzieła. Warto również zwrócić uwagę na silnie rozwiniętą sieć klubów osiedlowych, w tym Klub Robotniczej Spółdzielni Mieszkaniowej Praga.

Jak widzimy, Targówek Mieszkaniowy charakteryzuje się ofertą zajęć dodatkowych, która obejmuje zarówno działania wspierające rozwój osobisty i społeczny mieszkańców, jak i inicjatywy kulturalno-artystyczne. Szczególnie widoczne jest ukierunkowanie na budowanie więzi społecznych i wzmacnianie kompetencji życiowych, co wpisuje się w cele programu rewitalizacji obszaru.

Gdzie na Targówku Mieszkaniowym korzystasz z oferty kulturalnej?
na to pytanie odpowiedziało **81** z 81 osób

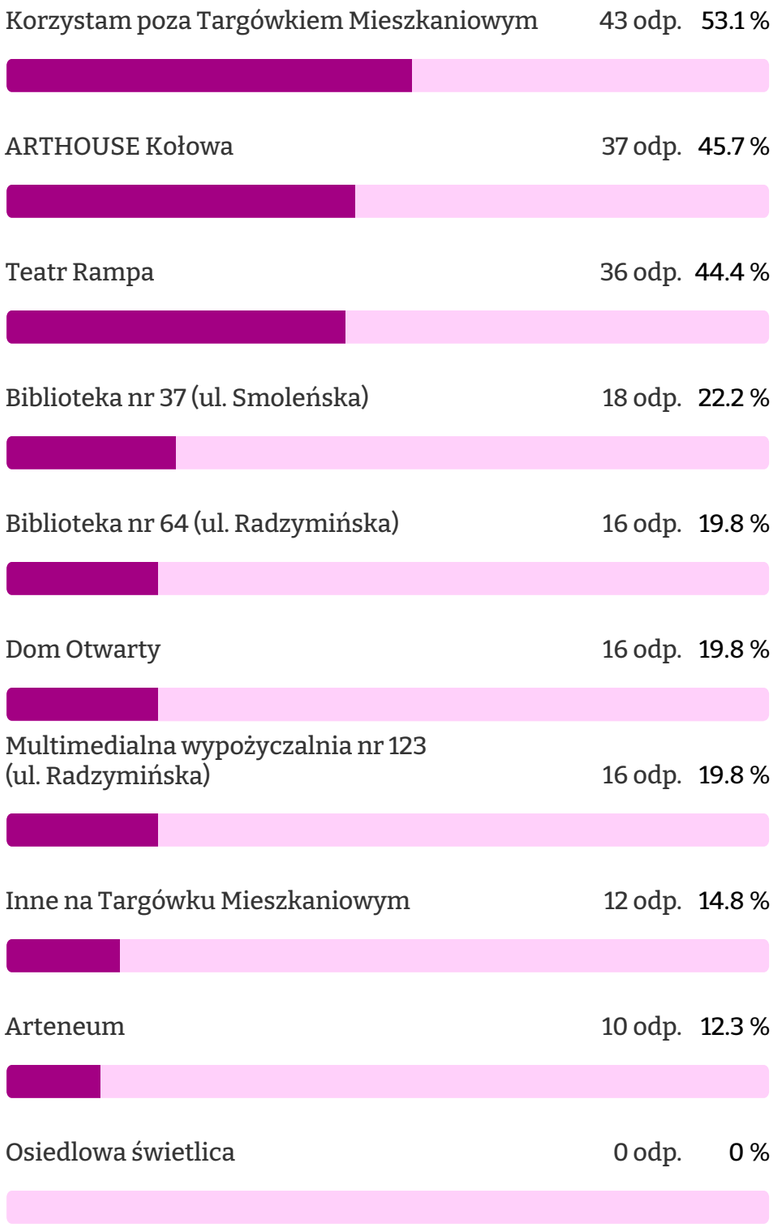

Z przeprowadzonej przez nas ankiety wynika, że ponad połowa ankietowanych osób, korzysta z oferty poza Targówkiem Mieszkaniowym, a blisko połowa korzysta w Arthouse Kołowa i Teatrze Rampa. Podczas rozmów oraz z odpowiedzi na pytania otwarte, wiemy, że możliwymi przyczynami takiego stanu może być brak oferty spełniającej niektóre potrzeby na Targówku Mieszkaniowym (np. brak kina), łatwość w przemieszczaniu się po mieście oraz ograniczony czas. Jednocześnie osoby wypełniajace ankietę w większości kojarzyły Arthouse Kołowa.

Budżet obywatelski

Analiza projektów zgłaszanych do budżetu obywatelskiego na Targówku Mieszkaniowym w latach 2015–2025 dostarczyła informacji na temat preferencji kulturalnych i społecznych mieszkańców dzielnicy. Śledzenie wyborów dokonywanych przez społeczność lokalną pozwala lepiej zrozumieć jej potrzeby, a także kierunki rozwoju tej części Warszawy.

W roku 2025 zgłoszono szereg projektów, które wpisują się w dotychczasowe trendy oraz pokazują nowe kierunki zainteresowań mieszkańców. Kontynuację znalazło kino plenerowe — popularna inicjatywa kulturalna, zakup nowości wydawniczych do bibliotek czy sprzętu sportowego. Pojawiły się także sąsiedzkie potańcówki, mające na celu społeczną aktywizację mieszkańców, ale też projekt taki jak „Prasłowiańska grusza" o charakterze kulturowo-historycznym czy ekologiczno-edukacyjne łąki kwietne inspirowane twórczością Simony Kossak.

W ubiegłych latach wybierano przede wszystkim projekty sportowe i gimnastyczne, a także kino letnie, które na stałe wpisało się w preferencje mieszkańców. Niewybrane natomiast zostały inicjatywy ekologiczne, targi śniadaniowe oraz projekty teatralne, co może wskazywać na niższy poziom zainteresowania nimi i/lub realizację ich innymi drogami.

Analiza trendów i preferencji mieszkańców wskazuje na wyraźne i stabilne zainteresowania. Projekty sportowo-rekreacyjne cieszą się największym i najtrwalszym poparciem. Kino plenerowe, pojawiające się cyklicznie, stało się elementem integrującym społeczność. Popularnością cieszy się też infrastruktura sportowa, jak skateparki, pumptracki i siłownie plenerowe. Zauważalne są również rozwijające się trendy — wzrost świadomości ekologicznej (np. łąki kwietne, murale oczyszczające

powietrze), aktywizacja społeczna (jadłodzielnie, sąsiedzkie potańcówki) oraz rosnące znaczenie kultury czytelniczej (projekty biblioteczne). Mniejszym zainteresowaniem cieszą się projekty teatralne, inicjatywy stricte ekologiczne oraz lokalne targi, mimo rosnącej świadomości środowiskowej.

Analiza została opracowana na podstawie danych pochodzących z budżetu obywatelskiego Targówka Mieszkaniowego, zasobów Głównego Urzędu Statystycznego, Banku Danych Lokalnych, Serwisu Mapowego m.st. Warszawy oraz analizy dostępnych witryn internetowych. Zgromadzone informacje pozwoliły lepiej zrozumieć kontekst społeczno-kulturowy dzielnicy, co znacząco wsparło dalsze etapy diagnozy. Już na etapie wyjść terenowych dysponowaliśmy wiedzą, co umożliwiło bardziej świadome i pogłębione rozpoznanie lokalnej rzeczywistości.

Wnioski i obserwacje z wyjść w teren, warsztatów i ankiety - odnosząc się do postawionych celów:

- **Identyfikacja potrzeb członków społeczności lokalnej wokół Arthouse Kołowa dotyczących działań kulturalnych:** Staraliśmy zorientować się w jaki sposób osoby korzystają z kultury na Targówku Mieszkaniowym, czego związanego z kulturą im tu brakuje i w czym chciałyby brać udział.

Jak pokazują wyniki naszej ankiety — dużym zainteresowaniem cieszy się kino, którego na Targówku Mieszkaniowym nie ma. Także teatr ma liczne grono fanów, a Teatr Rampa jest naszym respondentom dość łatwo dostępny i często wspominany jako instytucja, która organizuje dużo ciekawych wydarzeń, jest ludziom znana, budzi sympatię, a dodatkowo wychodzi z działaniami poza swoje mury i wykorzystuje potencjał pleneru.

Z jakich działań kulturalnych korzystasz najchętniej?
na to pytanie odpowiedziało **77** z 81 osób

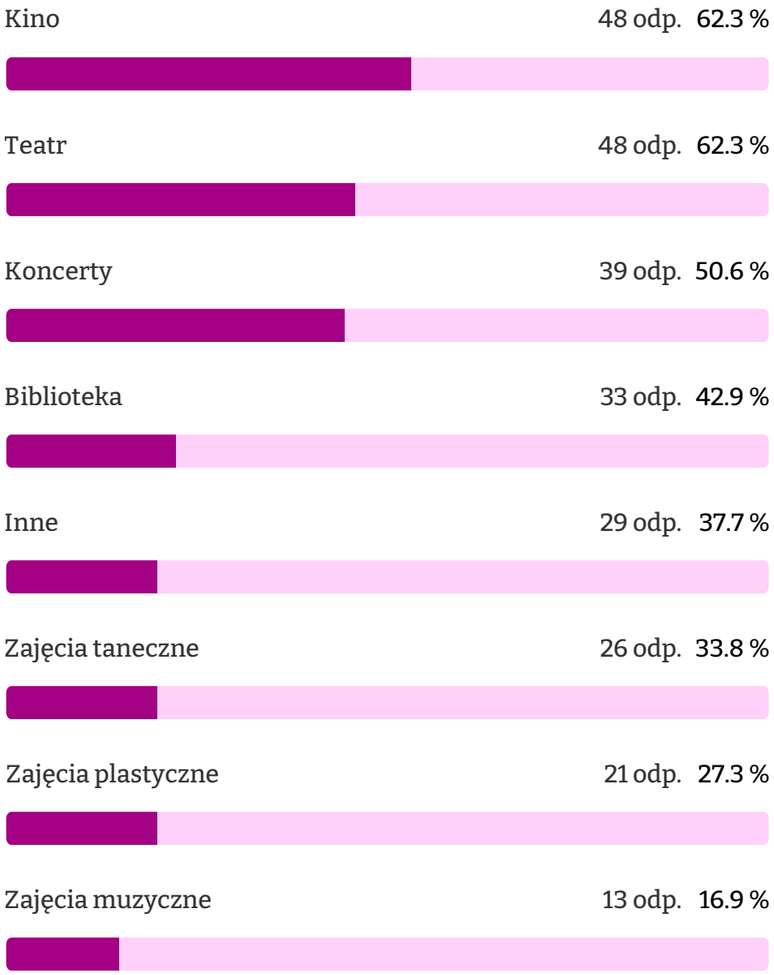

Choć w rozmowach i ankiecie podkreślaliśmy, że przede wszystkim szukamy odpowiedzi dotyczących potrzeb kulturowych to bardzo mocno wybrzmiewało to, że ludziom brakuje na Targówku Mieszkaniowym i **chcieliby korzystać przede wszystkim z zajęć ruchowych różnego typu, w tym gimnastycznych i tanecznych.** Wielokrotnie słyszałyśmy, że na Targówku Mieszkaniowym brakuje basenu, przydałoby się więcej skateparków,a osoby nie mogą się doczekać zakończenia remontu boisk przy Arthouse Kołowa i że mają ogromną nadzieję, że będzie to przestrzeń dostępna dla wszystkich, przynajmniej w wyznaczonych godzinach.

— wypowiedź uczniów podczas warsztatu w szkole

„chcielibyśmy, żeby były godziny kiedy po szkole będzie można przyjść bez zapisów i skorzystać z niego [boiska]"

Jako propozycje konkretnych aktywności ruchowych, w których z chęcią brano by udział pojawiły się: joga, zdrowy kręgosłup, pilates, badminton, pingpong, zumba, piłka nożna, taniec, akrobatyka powietrzna, cyrkowa, gry zespołowe i zajęcia dla konkretnych grup zarówno pod względem płci jak i wieku.

— wypowiedź z wyjścia w teren, Kobieta, ok. 65lat

„Zajęcia dla seniorów warto rozdzielić na grupy wiekowe — bo jest różnica w potrzebach i możliwościach ruchowych między osobą 60 letnią, a 90 letnią."

Dodatkowo padł pomysł, że przydałyby się również porady o tym jak dobrze ćwiczyć samodzielnie, z których osoby potrzebujące, szczególnie starsze, mogłyby skorzystać bezpłatnie lub za niską opłatą.

Jednak nie samym sportem Targówek Mieszkaniowy żyje! Wiele osób wskazywało, że **chętnie brałyby udział w zajęciach plastycznych — rozumianych ogólnie, jako angażujące działania artystyczne, ale też pretekst do wspólnego spędzania czasu ze znajomymi i sąsiadami.**

— wypowiedź z wyjścia w teren, Kobieta, ok. 40 lat

„Przydałaby się przestrzeń cooworkingowa, że można przyjść i po cichu popracować obok innych ludzi, coś swojego artystysscznego porobić."

Jako interesujące dla nich zajęcia z obszaru manualno-plastycznych, nasi rozmówcy wymieniali: ceramikę, makramę, rękodzieło, sensoplastykę dla najmłodszych, szydełkowanie, malowanie, rysowanie, tworzenie biżuterii, majsterkowanie, ozdabianie pudełek, malowanie toreb, robienie toreb ze sta-

rych bluzek oraz robienie przydatnych rzeczy z już niepotrzebnych i garncarstwo.

Rozmowy potwierdziły też zaobserwowane podczas desk research i deklarowane w ankiecie **zainteresowanie aktywnościami filmowymi.** Przede wszystkim kino plenerowe było wskazywane jako atrakcyjna forma spędzania czasu. Warto jednak zadbać oto, aby aktywności filmowe nie były ograniczone tylko do ciepłego okresu letniego.

— wypowiedź z wyjścia w teren, Kobieta, ok. 40 lat

„było kiedyś kino plenerowe, fajnie jakby znów było, ale też żeby zimą w pomieszczeniach Arthouse było kino jak pod chmurką — dobrze, żeby można było proponować repertuar (np. jest ustalone z jakiej kategorii), żeby każdy miał coś dla siebie"

Dużym zainteresowanie mogą cieszyć się też aktywności fotograficzne, rozumiane jako kontynuowanie aktywności koła fotograficznego, które prężnie działa w Arthouse Kołowa, organizowanie szkoleń z zakresu fotografii, w tym też szkoleń z robienia zdjęć telefonem, ale też wystaw, zarówno koła jak i innych osób, a także spotkań o tematyce fotograficznej, plenerów i fotospacerów.

— wypowiedź z ankiety, odpowiedź na pytanie otwarte

Co jeszcze chciałbyś/chciałabyś robić w Arthouse Kołowa?

„uczestniczyć w realizacji wystaw fotograficznych oraz szkoleniach i spotkaniach z uznanymi fotografami"

Zresztą nie tylko w tematyce fotografii **spotkania z ciekawymi osobami i spacery były wskazywane jako atrakcyjne i potrzebne aktywności, które przyciągną osoby do Arthouse Kołowa.** Mile widziane byłyby spotkania z ludźmi, którzy opowiadają o ciekawych doświadczeniach, podróżach, swoich zainteresowaniach,pracy (np. z pisarzami, artystami z możliwością zadawania im pytań), spotkania, które pozwolą na sąsiedzkie interakcje, poznanie się nawzajem. Warto też pamiętać, żeby były one dostępne dla wszystkich, w tym osób z niepełnosprawnościami, neuroróżnorodnych. Jedną z propozycji były też spotkania dla konkretnych grup — np. kobiet po ciąży, osób wykluczonych społecznie, spotkań dla rodziców. Część spotkań, mogłaby odbywać się w formie spacerów z przewodnikiem, z kimś kto mógłby przedstawić historie danej trasy.

Podczas wyjść w teren niejednokrotnie słyszałyśmy, że **ludzie szukają aktywności na świeżym powietrzu.** Kiedy tylko to możliwe, warto więc wykorzystywać potencjał akcji plenerowych — organizować wyżej wspomniane zajęcia ruchowe w plenerze, zapraszać na pikniki/ festyny, grilla i śniadania sąsiedzkie, organizować teatrzyki i koncerty plenerowe, urozmaicać typową ofertę muzyczną karaoke na świeżym powietrzu, a także tworzyć przestrzeń do relaksu i odpoczynku np. na leżakach (nie tylko przy okazji kina plenerowego!).

— wypowiedź uczennicy z warsztatu w szkole

„Było kiedyś wydarzenie, że się rzucało proszkami kolorowymi w siebie (holi) super jakby znów było, bo to było ekstra. Mogło by być analogicznie coś takiego z oblewaniem się wodą, może od razu po proszkach, to takie od razu umycie się ;)"

Często przy okazji aktywności plenerowych, jako dobre praktyki wspominane były działania Teatru Rampa, w tym szerokie wykorzystanie (obecnie remontowanego) Parku Wiecha. Wspominano o tym, że **warto by Arthouse Kołowa rozszerzał ofertę o zajęcia teatralne i współpracował z sąsiadującym Teatrem Rampa.**

Sympatia do działań teatralnych często łączyła się z zainteresowaniem muzyką, śpiewem, choć także niezależnie od tego **zajęcia muzyczne były zgłaszane jako pożądana aktywność.** Popularnością mogłaby cieszyć się nauka gry na instrumentach — ogólnie instrumentach, choć pojawiły się też wskazania na konkretne, takie jak gitara, perkusja i skrzypce.

— wypowiedź z wyjścia w teren, Kobieta, ok.35 lat

„muzycznego coś czego w domu nie za bardzo chce się, czy można ćwiczyć jak perkusja”

Zajęcia muzyczne ze śpiewu również były wskazywane jak interesujące, wśród propozycji konkretnych aktywności śpiewaczych pojawiły się: śpiew białym głosem i karaoke. W obszarze muzycznym zgłaszano też zapotrzebowanie na koncerty (w tym plenerowe), kabarety i recitale.

— wypowiedź z wyjścia w teren, Kobieta, ok. 80 lat

„Dobrze żeby wróciły darmowe koncerty plenerowe. Występy różnych zaproszonych osób, które grają i śpiewają, z przerwami w których jest zapowiedź co będą wykonywać — to spokojniejsza forma niż typowy koncert, przystępniejsza dla osoby starszej.”

W ankiecie 19 osób zaznaczyło że chciałyby brać udział w zajęciach międzypokoleniowych, także podczas wyjść w teren słyszałyśmy , że **jest potrzeba interakcji z osobami w różnym wieku, szczególnie w ramach sąsiedzkiej integracji.** Jedna z osób zaproponowała, że międzypokoleniowe działania mogły by przyjąć formę kółka szachowego lub zajęć astronomicznych. Dodatkowo kilkukrotnie zwracano nam uwagę na to, że **dobrze, żeby zajęcia dla rodziców i dzieci odbywały się w tym samym czasie,** a niektóre mogłyby być aktywnościami wspólnymi dla tych grup. Bardzo często podczas rozmów, słyszałyśmy o tym, że oferta może być nawet bardzo interesująca, ale ludziom brakuje czasu by z niej skorzystać, dlatego w przypadku rodziców, takie równolegle odbywające się zajęcia lub aktywności wspólne, mogłyby zwiększyć ich możliwość zaangażowania się. Jednocześnie słyszałyśmy też potrzebę zapewnienia przestrzeni na zajęcia tylko dla konkretnych grup.

— wypowiedź z wyjścia w teren, Mężczyzna, ok.35 lat

„Dużo jest zajęć dla seniorów i kobiet, a mało dla facetów, czasem są potrzebne inicjatywy sportowe dla facetów takich jak ja”

Wśród aktywności spajających społeczność mile widziane byłyby różnego rodzaju aktywności m.in. wymianki, w tym roślinne oraz tak zwane garażówki, podczas których każdy może wystawić na sprzedaż rzeczy z których już nie korzysta. A także gry zespołowe, planszowe, spotkania kulinarne (np. sąsiedzkie śniadania, wspólne gotowanie, warsztaty cukiernicze), roślinne aktywności takie jak ogród społeczny, zajęcia relaksacyjne, majsterkowanie i stolarka, wyjazdy za symboliczną kwotę. Poza tym pojawiały się też pojedyncze potrzeby wzmacniania swoich zainteresowań i umiejętności podczas kursów obsługi komputera i telefonu, zajęć językowych dla dzieci i dla seniorów, kawiarenki językowej, zajęć z pierwszej pomocy, zajęć z biologii i anatomii, programowania z minecraftem i warsztatów z Lego.

Patrząc na wyżej przedstawione potrzeby członków społeczności lokalnej wokół Arthouse Kołowa możemy przypuszczać, że budując ofertę i wybierając działania do realizacji (także w ramach programu minigrantów sąsiedzkich) **warto nie zamykać się na realizację tylko tych klasycznie dotyczących działań kulturalnych, ale łączyć kulturę z działaniami ruchowymi, wspierającymi sąsiedzkie interakcje i na ile to możliwe wychodzić poza ściany budynków.**

- **Identyfikacja potencjału kulturotwórczego** — lokalnych osób liderskich, zasobów, oddolnych inicjatyw wokół kultury oraz chęci do współtworzenia kultury;

Starałyśmy dowiedzieć się jakie inicjatywy społeczność lokalna chciałaby sama zorganizować i jak Arthouse Kołowa mógłby w tym pomóc. Poza tym zbierałyśmy kontakty do osób, które chciałyby zaangażować się we współtworzenie tej przestrzeni (których ze względu na ochronę danych osobowych, nie publikujemy, lecz przekazujemy Domowi Kultury „Świt”) oraz informacje z kim jeszcze zdaniem naszych rozmówców warto porozmawiać o kulturze na Targówku Mieszkaniowym.

W ankiecie oraz podczas warsztatu z młodzieżą, wśród działań, które osoby chciałyby same zrealizować w Arthousie pojawiły się:

- **Działania okołosportowe:** joga; taniec; integracyjna gimnastyka, gdzie osoby z niepełnosprawnościami ćwiczą z opiekunami i przyjaciółmi, sąsiadami. Może to być joga, pilates lub inny rodzaj gimnastyki; otwarte dla wszystkich treningi amatorskiej drużyny piłkarskiej złożonej z przyjaciół i migrantów; sport dla dzieci i młodzieży; turniej piłkarski dla uczniów klas 6.
- **Działania fotograficzne:** wystawy fotograficzne (własne i klubu); koło fotograficzne; rozwijanie klubu fotograficznego obecnie działającego w MAL, tj. kontynuować spotkania z innymi fotografami w celu integracji lokalnych fotografów i nie tylko, wymiany doświadczeń, dalszego rozwoju przez warsztaty z autorytetami w dziedzinie fotografii, prezentacji fotografii, promocji talentów przez prezentację multimedialne i wystawy indywidualne oraz zbiorowe
- **Działania dbające o społeczność:** klub dla mam/tatów na urlopie rodzicielskim/wychowawczym — miejsce na spotkania rodziców z dziećmi; tworzenie ogrodu społecznościowego; warsztaty kreatywne np. z tworzenia tabliczek "posprzątaj po swoim psie"; Piknik sąsiedzki z atrakcjami; Akcję ekologiczną ,,Recykling na Targówku".
- **Działania rozwijające i pokazujące inne zainteresowania:** zajęcia plastyczne; nauka j. angielskiego; realizacja plenerów; organizowanie wystaw i szkoleń; targowisko zawodów.

Oraz zainteresowanie udziałem w wydarzeniach organizowanych przez innych. Dodatkowo pojawiły się odpowiedzi, sugerujące, że niektóre osoby mogą w przyszłości chcieć coś współorganizować, nawet jeśli teraz nie zgłaszają pomysłów.

Zdaniem naszych rozmówców o kulturze na Targówku Mieszkaniowym warto porozmawiać jeszcze z:

- **Placówkami edukacyjnymi i artystycznymi:** Dyrektorami szkół i przedszkoli w Dzielnicy; Szkoła Podstawowa i Liceum Wyspa JP2- kiedyś na Targówku teraz mają inną siedzibę ale warto wejść z nimi we współpracę; Teatrem Rampa, Akademią Sztuk Pięknych; Muzeami z różnych miast; Bibliotekami
- **Organizacjami o różnym profilu działalności:** Warszawskie ZOO i grupy wspierające zwierzęta; Stowarzyszenie Ta Szansa; Mali Einsteini; Fundacja Giganci (dla opiekunów osób z ASD, która organizuje zajęcia dla młodzieży z autyzmem i ich opiekunów); Fundacja Splot Społeczny (z Pragi, prowadzi działania związane z drugim obiegiem, warsztaty zero waste); Szkółka Piłkarska Targówek; Etnoliga — amatorska liga piłkarska; Klubem Mam na Bemowie; Kolejka Marecka — zaciekawiamy Warszawą; Związkiem Polskich Fotografów Przyrody; Ośrodkami Pomocy Społecznej.
- **Różnymi osobami z Dzielnicy:** z radnymi, artystami, pisarzami, ludźmi kultury, naukowcami, lekarzami, księżmi — ludźmi, którzy mieszkają i/ lub działają od dawna na Targówku Mieszkaniowym.
- **Osobami spoza dzielnicy** — żeby się nie ograniczać i nie zamykać na szersze grono.

Arthouse Kołowa mógłby wspierać oddolne inicjatywy m.in:

- Udostępniając przestrzeń (w tym wystawienniczą i boisko)
- Wspierając w promocji
- Dbając o odpowiednią oprawę techniczną wydarzeń;
- Udostępnić przestrzeń wystawienniczą
- Biorąc udział w życiu dzielnicy
- Dalej się rozwijając.

— wypowiedź z ankiety, Mężczyzna, przedział wiekowy 75-84 lata;

Jak Arthouse Kołowa mógłby pomóc w realizowaniu Twoich działań?

„Poprzez udostępnienie lokali na spotkania szkolenia, wystawy foto oraz finansować niektóre działania z tego zakresu"

Jesteśmy pewne, że zebrane przez nas odpowiedzi nie wyczerpują potencjału kulturotwórczego Targówka Mieszkaniowego, ale pokazują, że jest z kim współtworzyć działania kulturalno-społeczne.

- **Poznanie sposobu postrzegania Arthouse Kołowa przez lokalną społeczność, nawiązanie głębszych relacji z lokalną społecznością i promocja Arthouse Kołowa.**

Spośród 81 ankietowanych osób 67 kojarzy Arthouse Kołowa i aż 47 podzieliło się z nami swoimi zdaniem na temat tego czym się zajmuje. Podczas wyjść w teren i warsztatu nie wszyscy kojarzyli tę przestrzeń, ale po rozmowach z nami to się zmieniło.

Arthouse Kołowa szczególnie kojarzony jest ze sportem — z przestrzenią boisk, szkółkami piłkarskimi, z gimnastyką, często też z działaniami dla dzieci i seniorów.

Niektóre osoby kojarzą Arthouse Kołowa z działaniami sąsiedzkimi, integrującymi mieszkańców i inicjatywami, w których dane osoby uczestniczyły jak np. kręgi kobiet czy planszówki, jednak wiele osób, nie była pewna czym dokładnie zajmuje się ta instytucja, niektóre wręcz były zaskoczone, że już działa.

— wypowiedź z ankiety, Kobieta, 35-44 lata, odpowiedź na pytanie otwarte
Czym Twoim zdaniem zajmuje się Arthouse Kołowa?
„szczerze nie mam pojęcia, czy to co robi Arthouse jest za darmo, czy płatne, wiem że były jakieś spotkania sąsiedzkie, pikniki, ćwiczenia dla seniorów, joga, ale ogólnie mało te wszystkie działania są rozreklamowane”

W związku z tym, że nawet osobom kojarzącym Arthouse Kołowa ciężko jest czasem zorientować się w charakterze działań, **warto zadbać o sposób informowania o tym co się dzieje,** świetnie więc się składa, że podczas wyjść w teren i warsztatu w szkole poruszaliśmy też wątek tego jak docierać z informacjami.

Wiele osób wskazywało **plakaty jako skuteczną formę informowania,** pod warunkiem, że wiszą w widocznych miejscach w przestrzeni publicznej (np. przy placach zabaw, szkołach, słupach ogłoszeniowych) lub bezpośrednio na klatkach schodowych w blokach. Ważne żeby wyróżniały się jakoś pośród innych ogłoszeń, dodatkowo warto zaznaczyć czy wydarzenie jest darmowe oraz jak wygląda kwestia zapisów.

Internet również jest wskazywany jako miejsce zdobywania informacji, dlatego warto zadbać o dobre pozycjonowanie informacji, umieszczanie dat wydarzeń w łatwy do wyszukania sposób, pokazywania pełnej oferty na stronie i social mediach Arthouse Kołowa, oraz promowania się w różnych miejscach — na Instagramie, Tiktoku, czy lokalnych grupach facebookowych.

Grupy lokalne zdają się o tyle ważne, że nieustająco **mocnym źródłem informacji jest tak zwana poczta pantoflowa** — dlatego warto zadbać o informowanie w szkołach poprzez librusa, czy tablice/ telewizor z informacjami; docieranie do konkretnych osób ze społeczności, które puszczają informacje dalej np. w kole seniorskim; warto spróbować też umieszczać informacje w gazetach spółdzielczych.

Dzięki ciągłemu zaangażowania pracownika Arthouse Kołowa w proces diagnostyczny, każda rozmowa, każda wypełniona ankieta budowała relacje z lokalną społecznością, realizując założony cel. Nawet jeśli nie wszyscy kojarzyli tę placówkę, udało nam się dowiedzieć, że jest to miejsce wpisujące się w tkankę Targówka Mieszkaniowego — potrzebna jest tu przestrzeń do spędzania razem czasu, w której można odpocząć, jest dostępna do użytkowania zarówno pod kątem finansowym, jak i architektonicznym, gdzie realizowane są jakościowe inicjatywy i dzieją się sąsiedzkie interakcje.

Wierzymy, że Arthouse Kołowa jest przestrzenią, która spełnia i jeszcze niejednokrotnie będzie spełniać potrzeby i pomysły mieszkańców Targówka Mieszkaniowego.

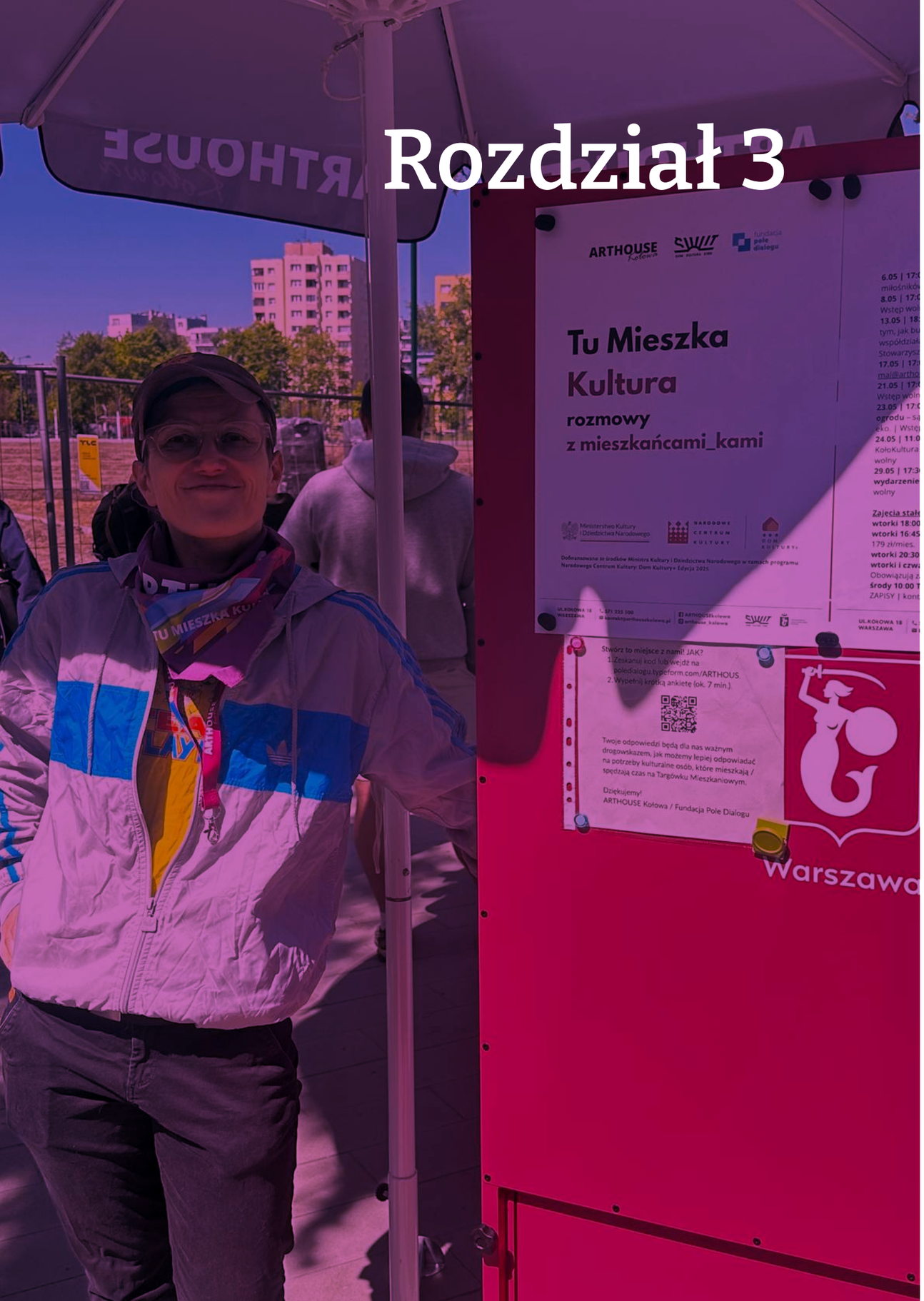

Rozdział 3

Rekomendacje do naboru Inicjatyw Lokalnych

W trakcie procesu diagnostycznego dużo dowiedziałyśmy się o potrzebach i potencjale kulturotwórczym Targówka Mieszkaniowego, wszystko starałyśmy się jak najdokładniej przedstawić w niniejszym podsumowaniu diagnozy. W związku z analizą materiału sądzimy, że warto przede wszystkim:

1. Wesprzeć inicjatywy, które:
   - Będą łączyły kulturę z aktywnościami ruchowymi;
   - Będą związane z filmem i możliwością rozszerzania oferty i sposobu realizacji kina plenerowego, nie tylko w okresie letnim;
   - Będą związane z fotografią i rozwijaniem warsztatu wokół niej;
   - Będą tworzyły okazje do bycia razem z sąsiadami (nawiązywania nowych znajomości, np. na gruncie wspólnych zainteresowań, przebywania z innymi osobami w różnym wieku i w swobodnej atmosferze)

2. Zadbać o dobrą promocję podejmowanych działań i ściśle współpracować z autorami_kami inicjatyw przy informowaniu o nich;

3. Stawiać na inicjatywy realizowane przynajmniej częściowo w plenerze.

4. Nieustająco prowadzić dialog z lokalną społecznością, która ma ogromny potencjał (nie tylko!) kulturotwórczy.

Handlowa
Chata Wariatta
Żabka | Prosto z pieca
Cmentarna
Pińska
OSiR Targówek
Hala Sportowa
Żabka | Prosto z pieca
Przedszkole Nr 150
"Przystanek Uśmiech
Apartamenty
Oszmiańska 20
Nowe Mieszkania
od Dewelopera
Smoleńska
Św. Wincentego
11 Listopada
634
ARTHOUSE
Kotowa
SWIT
DOM · KULTURA · KINO
fundacja
pole dialogu